

V preteklosti je namreč tudi pri najmlajših obdobje uvajanja potekalo tako, da so starši nekaj dni otroka za nekaj ur puščali v vrtcu. Prej kot v tednu dni pa naj bi otrok v vrtcu že jedel in spal. V obdobju prihajanja novih otrok v vrtec so veliko jokali, bili pogosto odsotni. Precej staršev je po nekaj dneh uvajanja izpisalo otroka brez podrobnega pojasnila. Kljub želji nekaterih staršev, da bi z otrokom v oddelku preživeli nekaj dni, jim to ni bilo omogočeno. Prevladovalo je namreč mnenje, da je iz zdravstvenih in higienskih razlogov to nemogoče. To mnenje je bilo preseženo, ko smo se oprli na teorijo objektivnih odnosov in psihoanalitično razvojno teorijo. Ti dve teoriji zagovarjata namreč, da je tesen odnos med majhnim otrokom in materjo tisto, kar je bistveno za zdrav otrokov razvoj.

Viški vrtci

Jamova cesta 23
1000 Ljubljana

Telefon: 01/ 24 45 140
Fax: 01/ 24 45 156

E-mail: info@viskivrtci.si
[Http://www.viskivrtci.si](http://www.viskivrtci.si)

**Uvajanje
otrok v vrtec
z enim od staršev**

**V našem vrtcu poteka
tritedensko uvajanje otrok
z enim od družinskih članov
že od leta 1993.
Začelo se je z željo,
da bi najmlajšim v vrtcu
zagotovili najboljše pogoje
za prvo dolgotrajnejšo
ločitev od staršev.**

Teoretična izhodišča

Psihoanalitična in razvojno-analitična teorija vidita odnos med materjo in otrokom kot zibel otrokove osebnosti. V prvih treh letih življenja se izoblikujejo bistveni vidiki identitete, ki posameznika določajo vse življenje. Vstop otroka v vrtec v tem življenjskem obdobju in večurno bivanje v vrtcu nedvomno vplivata na oblikovanje identitete. Prav zato je nujno predvideti možnosti za podporo zdravemu razvoju in omogočiti otroku bivanje v okolju, ki pozitivno učinkuje na razvoj njegove identitete.

V prvih treh letih življenja otrok v sebi izgraja relativno trdno avtonomno strukturo. Ta mu omogoča, da se postopoma, in pri treh letih dokončno, oblikuje zavedanje, da mati obstaja, tudi kadar je odsotna. Po prvem letu je otrok zmožen prenesti ločitev od svoje matere le, če mu je omogočeno, da se naveže na drugo osebo, torej vzgojitelja, ki bo zanj skrbel. Vse do tretjega leta ostaja navezanost na drugo osebo ključen dejavnik, ki omogoči otroku, da brez škode počaka z drugimi, dokler se mati ne vrne.

Manj kot ima otrok možnosti, da se naveže na osebo, ki ga varuje, večja je verjetnost, da se bodo pojavili znaki negativne adaptacije.

Ti znaki so: jok, zavračanje hrane, strahovi razvojnega značaja, a kljub temu zelo intenzivni, spremenjeno obnašanje do staršev, bolezni, tendenca k podrejanju in pasivnosti. Raziskave kažejo, da je več takih znakov prisotnih pri otrocih, ki so prišli v vrtec pred tretjim letom starosti, kot pri tistih, ki so jih v tem obdobju pazili starši, stari starši ali varuške.

Zavest, da prihaja otrok v vrtec prav v času, ko poteka občutljivo obdobje ločevanja med njim in materjo, nas je vodila k odločitvi, da moramo procesu ločevanja v vrtcu nameniti posebno pozornost. V tritedenskem obdobju se staršem omogoči postopen prenos dela svojih nalog na vzgojitelje in postavi temelje za osnovno medsebojno zaupanje in sodelovanje, preden otrok ostane sam v vrtcu.

Potek tritedenskega uvajanja

S starši se pred vključitvijo otroka v vrtec nekajkrat srečamo. Zadnje med temi srečanji je namenjeno individualnemu razgovoru z vzgojiteljem in ga izpeljemo še preden se otrok vključi v skupino. Vsa ta srečanja so namenjena tudi pogovoru o uvajanju. Zato, da je lahko uvajanje uspešno za vsakega otroka in za celotno skupino, je potrebno zagotoviti več pogojev. Poleg skrbno načrtovanega postopnega prihajanja otrok v skupino, tudi seznanjenost staršev z organizacijo dneva v skupini, predvsem pa s potekom uvajanja.

Ko se uvajanje prične, sta otrok in oseba, ki ga uvaja, skupaj v oddelku ves čas. Prvi teden je to običajno od zajtrka do kosila. V tem času otroka vodi, ga neguje, spodbuja in varuje. Dokler ji otrok nenehno sledi, se je oklepa, jo išče s pogledom, se vzgojitelji v njun odnos ne vključujejo veliko.

Postopno pa otrok začne sprejemati vzgojitelje in tedaj ga že tudi oni pestujejo, nago-varjajo in se z njim igrajo. Skupaj poskušamo usklajevati otrokove značilnosti (njegove potrebe, spretnosti in sposobnosti, interese, značilnosti odzivanja, čas počitka, način uspanja, navade pri hranjenju, tolažbo, katere je otrok varen, higienske navade in drugo) z možnostmi vrtca. Običajno v drugem tednu oseba, ki otroka uvaja, z otrokom ostaja dlje v oddelku in ga počasi navaja na spanje po kosilu.

V tretjem tednu začnemo s postopnim zapuščanjem oddelka za nekaj minut, če otrok to sprejme. Sprva so odhodi iz sobe zelo kratki, da otrok dobi izkušnjo vrnitve. Postopoma pa postajajo intervali odsotnosti daljši in končno otrok ostane v oddelku za več ur. Dinamika postopnega zapuščanja otroka je seveda pri vsakem nekoliko drugačna, saj je glavni kriterij za načrtovanje le tega pripravljenost posameznega otroka. Njegova zmožnost, da sprejme vzgojitelje in novo okolje, pa tudi živ žav in dinamiko medsebojnih odnosov med otroki.

Vloga staršev v oddelku

Dolgoletne izkušnje so pokazale, da prisotnost staršev v oddelku pozitivno učinkuje na otroka in tudi na skupino kot celoto.

Ker je v oddelku prisotnih več odraslih oseb, ki so otrokom naklonjene, to omogoča bolj senzibilno odzivanje na potrebe otrok in ustrežnejšo čustveno klimo v oddelku. Vsi odrasli v oddelku se z vsemi otroki pogovarjajo, se z njimi igrajo, se odzivajo na otrokove pobude po igri ali sami povabijo otroke k igri, jih pestujejo, jim pojejo. V tem procesu so otroci tisti, ki pokažejo, koliko pozornosti potrebujejo in sprejemajo s strani drugih odraslih, in v kolikšni meri dopuščajo svojim staršem, da posvečajo pozornost drugim otrokom. Odrasli njihove potrebe spoštujemo.

Starši so vabljeni k polnemu sodelovanju v skupini: lahko sodelujejo pri urejanju prostorov, pripravi aktivnosti ali njihovi izvedbi, pri hranjenju in negi otrok. To je čas, ko spoznavajo delo v oddelku, vzgojitelje in druge otroke. Sami lahko vplivajo na dogajanje in dajejo svoje predloge v zvezi z navadami in značilnostmi svojega otroka.

V času uvajanja nastaja zanimiva dinamika tudi med starši. Tisti, ki istočasno uvajajo svoje otroke, se običajno zblížajo med seboj in dajejo drug drugemu oporo, izmenjujejo svoje izkušnje in poglede.